

LESSEN MET EFFECT voor Mode

<https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/effectieve-didactiek/lessen-met-effect-inhoud>

Goed onderwijs in Mode

Als leraar mode en creatie en creatieve, ambachtelijke man, vrouw willen we onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op de arbeidsmarkt op het métier van bij een kleermaker, modist of marokijnbewerker, bij het creëren en maken van accessoires, theaterkostuums, lingerie, interieurartikelen. We willen dat onze lessen het gewenste effect hebben.

Op onze themapagina en in interactieve visual belichten we verschillende elementen die bijdragen met lessen met effect.

In deze bijdrage vertalen we deze principes naar een praktijkles in het domein Mode & Creatie, **meer specifiek Creatie in de 2de graad**.

We volgen dezelfde structuur als de visual. We starten vooreerst met **de voorbereidingsfase**. In de volgende nieuwsbrieven wordt er telkens ene andere fase onder de loep genomen.

Vorbereiding

Tijdens de voorbereidingsperiode bekijken we voor de komende periode of lessenreeks welke leerplandoelstellingen we zullen realiseren. Je gaat dit niet alleen doen maar stemt het af met je collega die binnen hetzelfde leerplan een opdracht heeft een parallelklas heeft, een collega waarmee je samenwerkt, je vakgroep mode. Je maakt een jaarplanning op waarin je de drie rubrieken creatie, vormgeving en modetechnieken in het leerplan opgenomen zijn. Deze drie rubrieken staan niet los van elkaar. Tussen de leraren van de drie leerplanonderdelen is voldoende overleg en samenwerking noodzakelijk. Communicatie is op verschillende momenten in het proces noodzakelijk.

In **deze voorbereidingsfase** denk je na welke leerplandoelstellingen je gaat realiseren, **de organisatie van je les, de beginsituatie van de leerling en het leermateriaal**. Een grondige studie van het leerplan laat je toe om leerplandoelstelling(en) om te zetten naar concrete lesdoelen die je gefaseerd kan aanbrengen. Stem dus in de voorbereiding goed af met je collega hoe je bepaalde leerplandoelen zal aanpakken, welke kennis en vaardigheidselementen aan bod komen, hoe je dit zal koppelen aan praktische vaardigheden tijdens de lessen creatie en modetechnieken.

Leerplandoelstellingen 2 ^{de} graad Creatie & Mode	
LPD 2	De leerlingen illustreren recente evoluties en trends binnen lifestyle en mode met inbegrip van kleuren en stijlen bij materialen en accessoires.
LPD 3	De leerlingen onderzoeken textielmaterialen en hun kenmerken in functie van technische mogelijkheden en trends.
LPD 7	De leerlingen verzamelen ideeën voor een ontwerp i.f.v. een opdracht.
LPD 9	De leerlingen maken hun ideeën visueel
LPD 22	De leerlingen onderzoeken de verwerkings- en afwerkingsmogelijkheden van een basismodel vanuit technische mogelijkheden en beperkingen.

Jaar	Lesdoelen	Leerinhouden om het leerplandoel te bereiken	In welke lessen komt het concreet aanbod?	Wanneer?
3 ^{de} /4 ^{de} jaar	Leerlingen herkennen en benoemen diverse textiele materialen (natuurlijk, synthetisch, gemengd) Leerlingen onderzoeken en vergelijken textielmaterialen op basis van het etiket van bestaande kledij.	Textielonderzoek Klassikaal eerst via een brainstorm in verschillende groepjes met verschillende textiele materialen, kleurkaarten aangepast aan de trends van de seizoenen. Ze herkennen en benoemen, vergelijken de verschillende materialen. Vervolgens gaan ze verschillende materialen, kleurkaarten terugkoppelen in de volledige klasgroep. Technische toepassingen textielmaterialen op basis van het etiket in de sportkleding, werkkledij en haute couture verkennen.	Les creatie Het aanleggen van een fysiek of digitaal portfolio textielonderzoek in het 3de jaar en uitbreiden in het 4de jaar. Les creatie Een ontwerp realiseren vertrekkende vanuit de technische mogelijkheden van textielmaterialen en een vooropgestelde doelgroep. Doelgroep: sportieve dames, vrouwen dat zeker oog hebben voor de week van de Belgische Mode en het label ik koop Belgisch.	Heel het jaar door aandacht voor textielonderzoek. Oktober

3/4 ^{de} jaar	De leerlingen testen de verschillende technische eigenschappen van textiel naar rekbaarheid, vochtopname, stevigheid uit. De leerlingen maken na het uittesten van de duurzame materialen een ontwerp.	Het uittesten van verschillende technische eigenschappen in kleine deelbewerkingen met aandacht voor duurzame materialen.	Les creatie en vormgeving Een stofontwerp realiseren vanuit diverse deelbewerkingen In de lessen vormgeving realisatie van het stofontwerp vertrekkende vanuit het thema de week van de Belgische Mode. Een stofontwerp vanuit het onderzoek van deelbewerking verfijnen. Bezoek aan Texture: Inhoudelijke toelichting van diverse stoffen. Opdracht vergelijken van stoffen in het onderzoek labo van het museum en het zelfontworpen stofontwerp deelbewerkingen. Inhoudelijke toelichting diverse stoffen. Bezoek aan diverse winkels, lokale mode - textielhandelaars, ontwerpers in de week van de Belgische Mode.	Oktober/November
3/4 ^{de} jaar	De leerlingen creëren een aantal vlaktekeningen. De leerlingen verwerken de textiel		Les Creatie & Vormgeving Ontwerpen vanuit textielonderzoeken Een ontwerp vertalen in een vlaktekening en vormgeving realiseren vanuit diverse textielonderzoeken en deelbewerkingen.	Januari/Februari
4 ^{de} jaar	De leerlingen maken van een technisch dossier voor een deelbewerking of onderdeel van de afgesproken of zelfgecreëerde vormgeving.		De informatie van het onderzoek en de afgesproken criteria opnemen in het technisch dossier	Maart

Deze bovenstaande voorbereiding ga je al in kaart brengen voor de praktische organisatie voor een volledig schooljaar of graad. Zo kan je bijvoorbeeld in co - creatie met je collega modetechnieken een aantal creatie en modelessen vormgeven en vervolgens in co- teaching faciliteren. Zo kan je lesinhouden tijdens de les creatie en modetechnieken linken aan andere context. Een bezoek aan een textiellabo in een museum met een doelgerichte opdracht zal de leerlingen motiveren om met het vooropgesteld thema en het textielonderzoek verder aan de slag te gaan. Je kan de lessen creatie en mode samenwerken aan het technisch dossier en formatief evalueren. Tijdens de lessen modetechnieken kan je op het werkstuk of deelbewerkingen summatief evalueren.

Bij de inhoudelijke uitwerking is het ook belangrijk om rekening te houden met de beginsituatie van de leerling en een leerlijn te voorzien van de 2de naar de 3de graad Creatie Mode. In de 2de graad gaan leerlingen van het 4de jaar informatie leren opnemen in een technisch dossier. Het onderzoeken van textiele materialen gaan leerlingen van het 3de jaar geleidelijk aan verzamelen in een fysieke of digitale portfolio en vervolgens vorm te geven in een database in het 5de jaar Creatie Mode.

Maak ook afspraken binnen de vakgroepen hoe je de informatie aanbiedt aan de leerling en welke verwerkingsopdracht je zal koppelen aan de inhoudelijke onderdelen. Je zet samen met de leerlingen de eerste stappen en kennismaking om een technisch dossier vorm te geven.

Je kan hiervoor een vaste rubrieken gebruiken voor de opmaak van het technisch dossier.

Hierdoor krijgen leerlingen inzicht welke basisgegevens opgenomen kunnen worden in een technisch dossier namelijk het volledige productieproces van ontwerp tot de realisatie van een kledingstuk of deelbewerking in de lessen mode. Het technisch dossier is enerzijds een kwaliteits indicator en anderzijds een controlemiddel. Het hoofddoel is het doorgeven van duidelijke instructies en afspraken aan de productieafdeling. Het is belangrijk om leerlingen erop te wijzen dat ze in de loop van het proces alles nauwkeurig registreren en bij houden.

Elke organisatie stelt een technisch dossier op volgens eigen procedures. In de schoolcontext kan je de leerlingen aanmoedigen om met de afgesproken rubrics opgenomen in het technisch dossier afhankelijk van het werkstuk te realiseren. Je kan ook een onderdeel van een technisch dossier vergelijken met het al opgemaakte dossier in de schoolcontext.

Een voorbeeld van basis technisch dossier dat jullie nog verder kunnen aanvullen.

Ontwerptekening	Technische schets, vlaktekeningen aangepast aan eigen ontwerp	Materialenlijst
- Schets van het kledingstuk (voor-, zij- en achterkant) - Kleurgebruik (kleurvlakken of kleuraanduiding) - Eventuele stoffen- of materiaalstalen (kleine stukjes stof opgeplakt of foto) - Kleurvlakken	- Duidelijke technische tekening zonder model (plat, zonder rondingen) - Tekening van het voorpand, achterpand en eventueel zijpand. - Op deze tekening wordt correcte terminologie aangeduid. - Detailtekeningen van speciale onderdelen (zoals zakken, kraag, sluitingen) - Detailtekeningen van omtreklijnen, binnenlijnen, stiksels, knopen worden gestileerd en vlak weergegeven. - Aanduiding van naden, stiklijnen, vouwen, plooien, etc.	- Stoffen: soort, samenstelling, kleur, hoeveelheid (m) - Vul hieronder de soort stof of een staal aan. Vanuit je onderzoek kan je de samenstelling noteren, de kleur en de hoeveelheid meter dat je nodig hebt. - Bijkomende materialen en fournituren: rits, knopen, garen, versteviging, voering, lint, elastiek - Vul hieronder de nodige materialen in: - Kwaliteitsetiket (onderhoud en samenstelling)
Maat en afmetingen	Werkproces/ productiestappen	Afwerkingstechnieken
- Basismaat van het kledingstuk (bv. maat 38) - Belangrijke afmetingen (bijvoorbeeld: borstwijdte, taille, lengte broekspijp, mouwlengte) - Eventueel maatschema of maattabel	- Beschrijving van de stappen om het kledingstuk, accessoire te maken (in logische volgorde) - Je productieproces met foto's of schetsen per stap in beeld brengen - Welke technieken worden gebruikt (stikken, rimpelen, zomen, knoopsgaten maken...)	Technische fiche(s) afhankelijk van het werkstuk raadplegen.

Tijdens de voorbereiding is het belangrijk om na te denken over je leerinhouden. Je kan deze zichtbaar maken door betekenisvol eigen cursusmateriaal voor je leerlingen te ontwikkelen. Het aanbieden van leerinhouden is slechts één element in de voorbereiding. Het is hierbij belangrijk om na te denken op welke manier de leerlingen deze inhouden concreet gaan verwerken. Zorg voor uitdagende en krachtige opdrachten voor de theoretische en praktische lessen mode en creatie. Deze krachtige praktijkopdrachten komen bij de beginfase van elke les aanbod. Je kan met je modeteam zeker al nadenken over wie welke opdracht geeft en communiceert aan de leerlingen. Je kan al afspreken hoe je deze opdrachten zal begeleiden, individueel in co- teaching? Heb jezelf betekenisvolle opdrachten die je met succes kon realiseren in de klaspraktijk of heb je vragen bij deze voorbereiding voor lessen met effect voor mode en creatie aarzel dan niet om mij te contacteren:

lieselotte.mys@katholiekonderwijs.vlaanderen